

ONDERZOEK NAAR DE KOSTPRIJS VAN VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN
IN VERSCHILLENDE TEELTCENTRA

Prijspeil Voorjaar 1956

Rapport No. 240

Afdeling Tuinbouw

2039742

COMMISSIE VAN ADVIES

De inhoud van dit rapport is beoordeeld door een Commissie van Advies, die als volgt was samengesteld:

Ir. F.W. Honig,	Directeur van de Tuinbouw,	's-Gravenhage
Dr. Ir. C. Rietsema,	Rijkstuinbouwconsulent,	Hoorn
J. Weel,	Tuinder,	Zuid-Scharwoude
G. Visser Dzn.,	Tuinder,	Hoogkarspel
Ir. W. van Soest,	Rijkstuinbouwconsulent,	Naaldwijk
G. van Rijn,	Directeur N.V. J. van Rijn Mzn's Cultuur Mij. en Handelsvereniging	's-Gravenzande
L.B. Roelofs,	Bestuurder Landarbeidersbond,	's-Gravenhage

De Commissie van Advies verklaarde zich in het algemeen met de inhoud van het rapport te kunnen verenigen.

Een van de leden van de Commissie van Advies acht het in zekere zin bezwaarlijk, dat bij de berekening van de kostprijzen is uitgegaan van de in het afgelopen jaar betaalde akkoordlonen voor het rooien. Dit uitgangspunt maakt het rapport minder geschikt voor toepassing voor beleidsdoeleinden. Bij het gebruik van dit rapport in het beleidsvlak zal men met dit uitgangspunt moeten rekening houden.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van dit rapport berust bij het Landbouw-Economisch Instituut.

INHOUDSOPGAVE

	pag.
Woord vooraf	4
HOOFDSTUK I. ALGEMENE TOELICHTING EN SAMENVATTING VAN DE BEDRIJFSRESULTATEN	
1. Inleiding	5
2. Bedrijfstypen en basisgegevens	5
3. De produktiekosten	8
4. De opbrengsten	10
5. Samenvatting van de resultaten	11
HOOFDSTUK II. KOSTPRIJSBEREKENING VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN VOOR HET GEBIED DE STREEK	
1. Korte toelichting	13
2. Specificatie van kosten en opbrengsten	15
HOOFDSTUK III. KOSTPRIJSBEREKENING VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN VOOR HET GEBIED DE LANGEDIJK	
1. Korte toelichting	19
2. Specificatie van kosten en opbrengsten	21
HOOFDSTUK IV. KOSTPRIJSBEREKENING VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN VOOR HET GEBIED 's-GRAVENZANDE E.O.	
1. Korte toelichting	25
2. Specificatie van kosten en opbrengsten	27
Bijlage 1 ^{a/o} Berekening van de gemiddelde uurlonen van tuinarbeiders	30
Bijlage 2 ^{a/b} Berekening van de kostprijs van het zelfgewonnen pootgoed in De Streek en De Langedijk	32

WOORD VOORAF

Het doel van dit onderzoek is, inzicht te verkrijgen in de produktiekosten van de teelt van vroege consumptieaardappelen in de belangrijkste teeltcentra. De basisgegevens, welke aan de kostprijsberekeningen ten grondslag liggen, zijn deels ontleend aan een aantal bedrijfsboekhoudingen en deels aan een in de verschillende teeltcentra uitgevoerde enquête.

De opgestelde kostprijsberekeningen moeten steeds worden gezien tegen de achtergrond van het bedrijfstype, waarvoor de berekeningen zijn opgesteld. Tot uitgangspunt voor de kostprijsberekening zijn in de verschillende teeltcentra die bedrijfstypen gekozen, die in het desbetreffende produktiegebied het grootste aandeel in de totale aanvoer van vroege consumptieaardappelen verzorgen. In Hoofdstuk I is een korte beschrijving van deze bedrijfstypen gegeven. Uiteraard treft men daarnaast ook andere bedrijfstypen aan, waarvan zowel de kosten als de opbrengsten een ander beeld kunnen vertonen. Het is daarom gewenst zich bij de beoordeling van de kostprijsberekening terdege rekenschap te geven van het bedrijfstype waarvoor deze gelden.

Voor alle berekeningen is het prijspeil voorjaar 1956 aangehouden

Het rapport is samengesteld op de afdeling Tuinbouw door
ir. A. de Zeeuw.

DE DIRECTEUR,
J. Horrings
(Dr. J. Horrings)

's-Gravenhage, mei 1956.

HOOFDSTUK I

ALGEMENE TOELICHTING EN SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN

1. I n l e i d i n g

Door de afdeling Tuinbouw van het Landbouw-Economisch Instituut worden regelmatig kostprijsberekeningen opgesteld voor de belangrijkste tuinbouwprodukten in de, voor de desbetreffende produkten, meest representatieve teeltgebieden. De berekeningen zijn gebaseerd op de kosten en opbrengsten van een juist uitgevoerde, normaal verlopende teelt in een daarvoor geëigend bedrijf.

Onder de kosten zijn uiteraard begrepen: handenarbeid door ondernemer en gezinsleden verricht, rente van het in het bedrijf geïnvesteerde eigen kapitaal en eventuele andere niet betaalde kosten. In overeenstemming met de gangbare opvattingen in de bedrijfseconomie is bij de berekening van de kosten, verbonden aan het gebruik van de duurzame produktiemiddelen, niet uitgegaan van de prijzen, waarvoor die produktiemiddelen - wellicht vele jaren geleden - zijn aangeschaft, doch van de thans geldende aankooprijzen (vervangingswaarde). In de berekening is geen beloning voor de eigenlijke ondernemersarbeid en voor het ondernemersrisico opgenomen. Hoewel deze beide factoren strikt genomen wel tot de produktiekosten moeten worden gerekend, is hiervoor moeilijk een waarderingnorm te vinden. Bovendien is de vaststelling van de hoogte van deze beloning bij prijsregelingen e.d. veel meer een kwestie van beleid dan van calculatie.

2. B e d r i j f s t y p e n e n b a s i s g e g e v e n s

Als uitgangspunt voor de in dit rapport samengestelde kostprijsberekeningen zijn die bedrijfstypen aangehouden, welke in de verschillende teeltgebieden het meest voorkomen.

a. Gebied "De Streek".

In De Streek komen verschillende bedrijfstypen voor. In alle speelt de teelt van vroege aardappelen echter een belangrijke rol (zie tabel 1).

Tabel 1

PERCENTAGE VAN DE OPPERVLAKTE VAN DE VERSCHILLENDE GEWASSEN

Gewas	Bovenkarspel	Grootebroek	Venhuizen	Hoogkarspel	Wervershoof
Groenten	6	5	8	13	16
Vroege aardappelen	56	78	34	61	59
Bloembollen	37	17	28	21	21
Zaden	1	-	13	1	4
Fruit	-	-	17	4	-
Oppervlakte in ha	632	1115	708	477	871

(Bron C.B.S. 1954)

In Bovenkarspel en Venhuizen worden meer bloembollen geteeld dan in de andere gemeenten. Op het aldaar voorkomende bedrijfstype is de vroege aardappel met nacultuur als belangrijkste teelt in belangrijke mate vervangen door de bloembollenteelt. In Hoogkarspel, Wervershoof en Grootebroek is dit niet het geval. Van deze drie gemeenten is Grootebroek gekozen voor het berekenen van de in dit rapport vermelde kostprijs. De voornaamste reden voor deze keuze is het feit, dat de oppervlakte aardappelen in Grootebroek niet minder dan 864 ha bedraagt en dus groter is dan in enige andere gemeente.

Tabel 2

BEDRIJFSGROOTTE EN GETEELDE GEWASSEN IN DE GEMEENTE GROOTE BROEK

Bedrijfs grootte	Perc. van het tot.aant.bedr.	Percentage van de totale oppervlakte		
		groente	vroege aardappelen	bollen
$\frac{1}{2}$ - 1 ha	7	6	75	18
1 - 2 ha	43	5	79	15
2 - 3 ha	25	5	71	23
3 - 4 ha	11	7	68	25
> 4 ha	7	8	61	31

(Bron: C.B.S. 1950)

Uit tabel 2 blijkt, dat de meeste bedrijven 1 - 3 ha groot zijn. Alhoewel op alle bedrijfsgrootten de vroege aardappel de grootste oppervlakte inneemt, is de bollenteelt op de grotere bedrijven relatief belangrijker dan op de bedrijven van $\frac{1}{2}$ - 3 ha.

Rekening houdende met de omstandigheid, dat op een bedrijf van 2 ha kadastraal een man het gehele jaar door werk kan vinden, zij het met aantrekking van los personeel gedurende de aardappeloogst, is als basis voor de kostprijsberekening een bedrijf van 2 ha gekozen.

Hiervan is beteelbaar 1,80 ha, waarvan 1,55 ha vroege aardappelen; 0,15 ha bloembollen en 0,10 ha groente (uien). Op dit bedrijfstype is het aandeel van de bloembollen in de oppervlakte geringer dan in tabel 2. Dit is gedaan, omdat het gemiddelde percentage, vermeld in tabel 2, hoger is dan op de bedrijven, die gespecialiseerd zijn in de teelt van vroege aardappelen en bloemkool. Dit als gevolg van de vrij grote oppervlakte bloembollen op een vrij gering aantal meer op de bollenteelt gespecialiseerde bedrijven.

b. Gebied "De Langedijk".

De teelt van vroege consumptieaardappelen wordt voornamelijk in Broek op Langendijk op de lichtere gronden uitgeoefend. Volgens gegevens, ontleend aan het rapport van de Commissie Geestmerambacht, is de bedrijfsgrootte in Broek op Langendijk als volgt gespreid:

0 - 2 ha	18%	4 - 6 ha	14%
2 - 4 ha	65%	6 ha	3%

Daar er wordt uitgegaan van het goed geleide bedrijf en dit over het algemeen iets groter is dan het gemiddelde, is voor de kostprijsberekening uitgegaan van een bedrijf, groot 4 ha kadastraal (3 ha netto-beteelbaar). Op 1,2 ha worden vroege aardappelen en op 0,20 ha bloembollen geteeld; de resterende oppervlakte 1,6 ha wordt beteeld met groentegewassen. Een dergelijk type bedrijf heeft een vaste arbeidsbezetting van twee man, waarbij tijdens de aardappel-oogst tijdelijk los personeel wordt aangetrokken. Daar ~~80%~~ van de oppervlakte in Broek op Langendijk wordt gepacht, is bij de kostprijsberekening ervan uitgegaan, dat de grond is gepacht.

c. Gebied 's-Gravenzande e.o.

De vroegeaardappelen, die in het Westland worden geteeld met als centrum 's-Gravenzande, worden voornamelijk aan de veilingen te 's-Gravenzande, Woutersweg en Westerlee aangevoerd. Veruit de belangrijkste veiling is die te 's-Gravenzande, waar in 1954 niet minder dan 32% van de totale produktie in het Westland werd aangevoerd.

Ter bepaling van het bedrijfstype dat aan de kostprijsberekening ten grondslag ligt, is dan ook uitgegaan van het veilinggebied van 's-Gravenzande. In dit gebied kunnen wij globaal drie bedrijfstypen onderscheiden. Op het eerste overheersen de glasteelten, op het tweede is weliswaar een zekere oppervlakte glas aanwezig, maar overheerst de open grond, terwijl het derde type geen of praktisch

geen oppervlakte glas bezit. Daar de teelt van vroege aardappelen voornamelijk op het tweede en derde bedrijfstype van belang is, moest een keuze uit deze twee worden gemaakt. Daar van het totale aantal van 90¹⁾ bedrijven er 68 waren, behorende tot het tweede bedrijfstype, is dit laatste als basis voor de kostprijsberekening gekozen.

Gemiddeld is dit bedrijf $2\frac{1}{2}$ ha groot, 10% van de oppervlakte wordt door staand glas ingenomen (4 druivenkassen, elk van 280 m² en 1000 ramen warenhuis). Van de oppervlakte open grond neemt de vroege aardappel $\frac{1}{3}$ deel jaarlijks in beslag.

De inventarisatie 1954, uitgevoerd door de veilingen van de Bond Westland, gaf geen afzonderlijke cijfers over het deel van de oppervlakte, ingenomen door de teelt van bloembollen. Rekening houdend met de oppervlaktegegevens van het C.B.S. is aangenomen, dat op dit typebedrijf jaarlijks 40 are bloembollen wordt geteeld. Bij de berekening is ervan uitgegaan, dat de grond eigendom is van de tuinder.

3. P r o d u k t i e k o s t e n

De in rekening gebrachte arbeidskosten in tijdloon zijn berekend op basis van het sinds 1 februari 1955 officieel in de C.A.O.'s vastgestelde loonpeil. (Zie bijlage 1.)

Daar in alle produktiecentra een gedeelte van de oppervlakte aardappelen door los personeel wordt gerooid zijn hiervoor de in het afgelopen jaar betaalde akkoordlonen, inclusief sociale lasten, ingerekend.

Als kosten van verlet en algemene werkzaamheden is gemiddeld in het Westland 4%, in de Streek $7\frac{1}{2}\%$ en in de Langedijk $6\frac{1}{2}\%$ van de directe arbeidskosten - het gedeelte, dat betrekking heeft op los personeel uitgezonderd - in rekening gebracht. Voor De Langedijk en De Streek zijn respectievelijk 10% en $2\frac{1}{2}\%$ van de directe arbeidskosten (inclusief los personeel in uurloon, maar exclusief akkoordloon) als vaar-kosten in rekening gebracht.

De rentekosten zijn over de gehele linie berekend op basis van een rentepercentage van 4%, in overeenstemming met de in de loop der jaren gebruikelijke rentevoet voor geld, dat in de vorm van eerste hypothecaire leningen door de Boerenleenbanken wordt verstrekt.

1) Dit aantal omvat niet de bedrijven, kleiner dan 300 rr en de bedrijven, die weinig of geen vroege aardappelen telen.

De kosten van de duurzame produktiemiddelen (afschrijving, onderhoud en rente) zijn berekend op basis van de vervangingswaarde in het voorjaar van 1956. De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld op grond van de levensduur, waarover, naar het oordeel van terzake deskundigen, een nuttig gebruik kan worden verwacht en rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Bij de berekening van de kosten van het pootgoed is uitgegaan van de in elk gebied gebruikelijke methode. Zo wordt in De Streek jaarlijks of éénmaal in de twee of drie jaar een zekere hoeveelheid S-goed gekocht. Hiervan kweekt men in De Streek E-goed, dat als pootgoed voor zowel de teelt van consumptie- als pootaardappelen wordt gebruikt. In De Langedijk zet men meestal SE-goed op, waarvan A-pootgoed wordt geteeld. In 's-Gravenzande wordt de jaarlijks benodigde hoeveelheid niet zelf opgekweekt, maar van de handel gekocht. Het betreft meestal A-pootgoed.

Voor de berekening van de kosten van het pootgoed voor De Langedijk en De Streek wordt verwezen naar bijlage 2^{a/b}.

Als diensten van derden zijn, behalve een gedeelte van het onderhoud, die bewerkingen opgenomen, die gewoonlijk door derden met bijlevering van materialen en/of gebruik van werktuigen worden uitgevoerd (loonploegen, loonspuiten enz.). Uiteraard zijn ook de veilingkosten, de fusthuur, de transportkosten e.a. als diensten van derden te beschouwen.

Als heffingen zijn in rekening gebracht de heffing van 0,25% ten behoeve van het Centraal Bureau van de Tuinbouwveilingen en het Bedrijfschap voor Groente en Fruit en tevens de areaalheffing voor het Landbouwschap.

De heffing ten behoeve van het produktenfonds is niet als kostenfactor beschouwd. Hierdoor wordt het mogelijk een indruk te verkrijgen van de rentabiliteit van de vroege aardappelenteelt, door de berekende kostprijzen te vergelijken met de gemiddelde veilingprijzen, welke in de voorbije jaren zijn behaald. In deze gemiddelde veilingprijzen zijn de uitbetaalde vergoedingsprijzen nl. niet meegerekend. Terwille van de vergelijkbaarheid dient daarom de heffing voor het produktenfonds in de kostprijsberekening ook buiten beschouwing te blijven. Overigens brengt de teelt van vroege aardappelen, in zijn geheel bezien, hier ook geen offer. Wat aan de ene kant in de vorm van heffingen binnen komt, wordt anderzijds in de vorm van vergoedingsprijzen weer uitbetaald.

Voor elke tuinder afzonderlijk vormt de heffing, t.b.v. het produktenfonds, echter wel degelijk een kostenfactor, daar elke tuinder immers het offer van de heffing moet brengen, ook al wordt het door hem aangevoerde produkt volledig verkocht.

Onder de kosten is voorts de post "risico teeltmislukking" opgenomen. De berekening van kosten en opbrengsten is gebaseerd op een normaal verlopende teelt. Dit houdt in, dat is uitgegaan van de kosten en opbrengsten, welke op de onderzochte categorie van goed geleide bedrijven in de loop der jaren - afgezien van wijzigingen in het prijspeil en van een eventuele technische ontwikkeling - het meest veelvuldig voorkomen. Het risico, verbonden aan het optreden van abnormale productieomstandigheden (uitvriezen e.d.) dient bij deze opzet als afzonderlijke kostenfactor in rekening te worden gebracht. Dit risico is zo goed mogelijk geschat, waarbij rekening is gehouden met de volgende factoren:

- a. de frequentie, waarin abnormale productieomstandigheden, welke een volledige of gedeeltelijke oogstmislukking (vaak in de vorm van een verlating van de oogstperiode) ten gevolge hebben, zich voordoen;
- b. de kosten, welke in die jaren als tevergeefs gemaakt moeten worden beschouwd.

In de meeste gevallen leidt het verlaten van de oogst niet tot een lagere opbrengst, maar tot een later oogsten van de aardappelen.

In het algemeen is het dus bij vorstbeschadiging in het voorjaar voor de tuinder voordeliger om de aardappelen later te oogsten. Hierdoor wordt het oogstrisico verkleind, reden waarom niet alle tevergeefs gemaakte kosten mogen worden toegerekend. Voor het gebied "De Streek" zijn voor de oogstperioden 10 - 23 juni en 24 juni - 7 juli respectievelijk 65 en 80% van deze tevergeefs gemaakte kosten ingecaloulerd. Voor het gebied "De Langedijk" is voor de eerste oogstperiode (1 - 11 juni) 60% van de tevergeefs gemaakte kosten opgenomen, terwijl voor 's-Gravenzande voor de oogstperiode 1 - 11 juni en 11 - 21 juni respectievelijk 60 en 75% van deze kosten in de berekening zijn opgenomen.

Voor de verdeling van de algemene kosten zij verwezen naar de bij elke kostprijsberekening opgenomen toelichting.

4. D e o p b r e n g s t e n

De kwalitatieve opbrengsten zijn vastgesteld voor normale productieomstandigheden. Zij geven aan, welke opbrengsten onder

normale produktieomstandigheden het meest waarschijnlijk zijn voor de, in de verschillende teeltcentra, als uitgangspunt gekozen bedrijfstypen.

De gevolgen van abnormale produktieomstandigheden zijn dus niet in de aangehouden opbrengsten verwerkt. Dit risico is, zoals reeds werd opgemerkt, als een afzonderlijke kostenfactor in rekening gebracht.

Afhankelijk van de marktprijzen en vaak in verband met een zo gunstig mogelijke verdeling van de veel arbeid eisende oogstwerkzaamheden en het opnieuw inzaaien of inplanten van de naacultuur, worden de vroege aardappelen gedurende ten minste drie weken geoogst. Daar de kg-opbrengst in de beginperiode veel lager ligt dan later, is deze oogstperiode ingedeeld in drie tijdvakken van ± 10 dagen. Als opbrengst is de over deze 10 dagen gemiddelde kg-opbrengst, verkregen onder normale produktieomstandigheden, aangehouden.

Daar de produktiegebieden onderling in vroegheid verschillen, is niet steeds dezelfde oogstperiode genomen.

5. S a m e n v a t t i n g v a n d e r e s u l t a t e n

Tabel 3 geeft een samenvatting van de resultaten van het onderzoek naar de kostprijzen van vroege consumptieaardappelen in de produktiecentra De Streek, De Langedijk en 's-Gravenzande e.o.

Tabel 3

OVERZICHT VAN DE PRODUCTIEKOSTEN EN OPBRENGSTEN PER HA EN DE
KOSTPRIJZEN VAN VROEGE AARDAPPELEN VAN HET RAS EERSTELING
VOOR DRIE VERSCHILLENDE AANVOERPERIODEN

Teeltcentrum Aanvoerperiode	De Streek			De Langedijk			's-Gravanzande e.o.		
	10/6-24/6	24/6-8/7	8/7-20/7	1/6-11/6	11/6-21/6	21/6-1/7	1/6-11/6	11/6-21/6	21/6-1/7
1. Kosten van de grond	241	268	291	232	248	260	344	370	397
2. Afschrijving, rente en onderhoud overige duurz.prod.middelen	340	368	392	435	318	328	117	127	135
3. Kosten van bewerking									
a. arbeidskosten (incl.akk.loon)	955	1028	1075	1299	1007	1062	1789	1809	1841
b. bewerking door derden	75	84	91	120	120	120	137	147	158
c. kosten pootgoed	260	260	260	303	303	303	1195	1195	1195
d. overige mater.	318	374	431	337	353	365	607	619	632
4. Transport, fusthuur en veilingkosten	202	244	283	189	194	214	293	352	391
5. Rente niet-duurzame prod.middelen	12	14	18	15	13	18	27	28	35
6. Risico teelt- mislukking	162	130	67	52			283	233	114
7. Overige kosten	41	45	49	42	44	46	50	54	58
Totale kosten	2606	2815	2957	3024	2600	2716	4822	4934	4956
Gemiddelde opbr. per ha in kg	14000	21000	28000	11000	16500	22000	12500	21000	27000
Kostprijs per 100kg	18,61	13,41	10,56	27,49	15,76	12,34	38,57	23,50	18,36

HOOFDSTUK II

KOSTPRIJSBEREKENING VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN

Gebied: De Streek

Ras: Eersteling

Bedrijfstype: Opengrondsbedrijf, met een beteelbare oppervlakte van 1,80 ha (kadastraal 2 ha), waarvan 1,55 ha vroege aardappelen, 0,15 ha bloembollen en 0,10 ha groentegewassen (voornamelijk uien).

Teeltwijze: Verschillende berekeningen zijn opgesteld voor de volgende oogstperioden:

a. Oogst van 10 - 24 juni. Bij deze teeltwijze behoeft slechts eenmaal een bestrijding met koperoxychloride plaats te hebben. De opbrengst bedraagt 14 ton per ha; de aardappelen worden voor de helft in akkoord geoogst. Deze vroege teelt kan een verlate opbrengst geven, wanneer het gewas nachtvorstschade heeft opgelopen. Dit risico is in de berekening verdisconteerd door ervan uit te gaan, dat eenmaal in de vier jaar de opbrengst 40% lager zou zijn dan normaal, wanneer in dat jaar de aardappelen in dezelfde periode zouden worden geoogst.

Nateelt van bloemkool.

b. Oogst van 24 juni - 8 juli. Het gewas moet bij deze teeltwijze gemiddeld eenmaal meer worden gespoten met koperoxychloride. De opbrengst bedraagt in een normaal jaar 21 ton. Wat betreft de risico-oogstderving, is ervan uitgegaan, dat eenmaal in de vier jaar een 25% lagere opbrengst zou worden verkregen.

Nateelt van bloemkool.

c. Oogst van 8 - 20 juli. Bij deze teeltwijze wordt driemaal een ziektebestrijding toegepast. Risico voor oogstderving is niet meer ingerekend. De opbrengst bedraagt 28 ton per ha. Risico-opbrengstderving: eenmaal per vier jaar 10%.

Nateelt van bloemkool.

Verdeling van de kosten:

1. Samengevoegde kosten van het gehele bedrijf

a. De kosten van de grond zijn verdeeld in verhouding tot de beteelde oppervlakte. Het aandeel van de teelt van vroege aardappelen met nacultuur bedraagt $\frac{155}{180} \times 100 = 86,1 \%$.

b. $62\frac{1}{2}\%$ van de kosten van de schuur, de kosten van de schuiten, de schoffelmachine, het gereedschap en de algemene kosten zijn verdeeld op basis van de normale arbeidsbehoefte. $72\frac{1}{2}\%$ van deze kosten komen ten laste van de vroege aardappelen met nacultuur van bloemkool.

c. Daar de helft van de schuur in gebruik is voor het bewaren van het aardappelpootgoed en de bloembollen, zijn $37\frac{1}{2}\%$ van de kosten van de schuur voor 40% toegerekend aan de vroege aardappel en voor 60% aan de bloembollen.

2. Samengevoegde kosten van de teelt van vroege aardappelen en de nateelt van bloemkool.

a. De kosten van de grond, het algemeen gedeelte van de schuur, de schuiten, de schoffelmachine, het gereedschap, de grondbewerking, de kali- en fosforbemesting en de algemene kosten zijn verdeeld in verhouding tot de belangrijkheid van de gewassen. Gemiddeld over alle oogstperioden bedraagt het aandeel van de vroege aardappelen $62\frac{1}{2}\%$ van deze kosten. Wij gaan ervan uit, dat van de 155 are vroege aardappelen, er 25 are voor 24 juni en 25 are van 24 juni tot 8 juli worden geoogst, terwijl 105 are na 8 juli wordt afgeleverd, hetzij als consumptieaardappel, hetzij als pootaardappel. Dit brengt mede, dat bij de verschillende oogstperioden de volgende verdeling van de kosten wordt toegepast.

Oogstperiode 10 - 24 juni: 54% ten laste van de vroege aardappel
46% ten laste van de bloemkool

Oogstperiode 24 juni - 8 juli: 60% ten laste van de vroege aardappel
40% ten laste van de bloemkool

Oogstperiode 8 - 20 juli: 65% ten laste van de vroege aardappel
35% ten laste van de bloemkool

Waar nodig, is de herleiding der cijfers per ha geschied door vermenigvuldiging met $\frac{100}{155}$.

KOSTPRIJSBEREKENING VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN
Gebied: De Streek

		in guldens per ha		
		oogst 10 - 24 juni	oogst 24 juni/ 8 juli	oogst 8 - 20 juli
1. Kosten van de grond waarde f. 7000,-/ha	Rente 4% van 2,0 ha à f. 7000,-/ha			
	560,-			
	Grond en polderlasten à f. 55,-/ha			
	110,-			
	Onderhoud à f. 75,- per ha netto beteelbaar			
	135,-			
	805,-			
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 86,1% x 54%	241,47		
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 86,1% x 60%		268,30	
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 86,1% x 65%			290,66
2. Kosten van de schuur Steen, 5 x 8 m. Waarde f. 6750,-	Afschrijving 2%			
	135,-			
	Rente 4% x 60% x f. 3400,-			
	-162,-			
	Onderhoud			
	100,-			
	Grondlasten en verzeke- ring			
	20,-			
	417,-			
	Algemeen gedeelte (62 1/2%)	260,62		
3. Kosten van de schuiten Motorschuit 4 1/2 Pk met laadvermogen van 2 1/2 ton 1 vlet van 2 ton Waarde f. 3750,-	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72 1/2% x 54%	65,83		
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72 1/2% x 60%		73,14	
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72 1/2% x 65%			79,24
	Gedeelte voor bewaring (37 1/2%)			
	156,38			
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 40%	40,36	40,36	40,36
	Afschrijving: 8% van f. 1560,-			
	124,80			
	3% van f. 2190,-			
	65,70			
	190,50			
	Rente 4% x 60% x f. 3750,-			
	90,-			
	Onderhoud			
	100,-			
	380,50			
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72 1/2% x 54%	96,11		
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72 1/2% x 60%		106,79	
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72 1/2% x 65%			115,69

		in guldens per ha		
		oogst 10 - 24 juni	oogst 24 juni/ 8 juli	oogst 8 - 20 juli
4. Kosten van de schoffel- machine 1,3 pk Waarde f. 960,-	Afschrijving 10%			
	Rente 4% x 60% x f. 960,-			
	Onderhoud en verzekering			
	159,04			
5. Kosten van het gereed- schap Waarde f. 1500,-	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72½% x 54%	40,17		
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72½% x 60%		44,63	
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72½% x 65%			48,35
	Afschrijving			
	Rente 4% x 60% x f. 1500,-			
6. Kosten van de poter- bakken (280 st.) Waarde f. 560,-	Verzekering			
	239,-			
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72½% x 54%	60,37		
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72½% x 60%		67,07	
	Aandeel vroege aardappel 100/155 x 72½% x 65%			72,66
7. Kosten van de bewerking Arbeid: kanten spitten	Afschrijving 5%			
	Rente 4% x 60% x f. 560,-			
	Onderhoud en verzekering			
	56,44	36,41	36,41	36,41
bemesten	Aandeel vroege aardappel 100/155 x			
	54% x 20 uur à f. 1,64 per uur	17,71		
	60% x 20 uur à f. 1,64 per uur		19,68	
	65% x 20 uur à f. 1,64 per uur			21,32
	8 uur à f. 1,64 per uur (Kalkamm. salp.)	13,12	13,12	13,12
eggen	54% x 10 uur à f. 1,64 per uur (kali en fosfor)	8,86		
	60% x 10 uur à f. 1,64 per uur (kali en fosfor)		9,84	
	65% x 10 uur à f. 1,64 per uur (kali en fosfor)			10,66
	12 uur à f. 1,64 per uur	19,68	19,68	19,68
	voorbehandeling			
pootgoed	35 uur à f. 1,64 per uur	57,40	57,40	57,40
	65 uur à f. 1,64 per uur	106,60	106,60	106,60
	poten			
	aanaarden (2x)	32,80	32,80	32,80
	bijschoffelen (2x)	49,20	49,20	49,20
ziekte bestrijding	14 uur à f. 1,64 per uur	22,96		
	28 uur à f. 1,64 per uur		45,92	
	42 uur à f. 1,64 per uur			68,88
	oogsten in uurloon (50%)	208,28		
	127 uur à f. 1,64 per uur		246,-	
	150 uur à f. 1,64 per uur			262,40
	160 uur à f. 1,64 per uur			

		in guldens per ha		
		oogst 10 - 24 juni	oogst 24 juni/ 8 juli	oogst 8 - 20 juli
oogsten in akkoordloon 50%	$\frac{1}{2}$ ha à f. 650,- per ha	325,-	325,-	325,-
opruimen gewas	20 uur à f. 1,64 per uur	32,80	32,80	32,80
Materialen:				
kalkamm. salpeter	850 kg à f. 18,30 per 100 kg	155,55	155,55	155,55
superfosfaat	54% x 700 kg à f. 11,70 p. 100 kg	41,58		
	60% x 700 kg à f. 11,70 p. 100 kg		46,20	
	65% x 700 kg à f. 11,70 p. 100 kg			50,05
kalizout 40%	54% x 1050 kg à f. 12,90 p. 100 kg	73,14		
	60% x 1050 kg à f. 12,90 p. 100 kg		81,27	
	65% x 1050 kg à f. 12,90 p. 100 kg			88,04
pootgoed (bijlage 2a)	2000 kg à f. 12,99 per 100 kg	259,80	259,80	259,80
koperoxychloride	15 kg à f. 2,30 per kg	34,50		
	34 kg à f. 2,30 per kg		78,20	
	54 kg à f. 2,30 per kg			124,20
petroleum	30 l. à f. 0,19 per l.	5,70	5,70	5,70
benzine	20 l. à f. 0,37 per l.	7,40	7,40	7,40
Werk door derden:				
fraisen	54% à f. 140,- per ha	75,60		
	60% à f. 140,- per ha		84,-	
	65% à f. 140,- per ha			91,-
		1547,68	1676,16	1781,60
8. Afleveringskosten:				
Transport	23 uur à f. 1,64 per uur	37,72		
	35 uur à f. 1,64 per uur		57,40	
	47 uur à f. 1,64 per uur			77,08
Rusthuur	585 kisten à f. 0,04 per kist van 25 kg	23,40		
	870 kisten à f. 0,04 per kist van 25 kg		34,80	
	1150 kisten à f. 0,04 per kist van 25 kg			46,-
Veilingkosten	5,4% van f. 2606,09	140,73		
	5,4% van f. 2815,05		152,01	
	5,4% van f. 2956,78			159,67
		201,85	244,21	282,75
9. Overige kosten:				
Risico opbrengst- derving (1 maal per 4 jaar 40%)	Kosten abnormaal jaar 2363,41 60% opbrengst tegen kostprijs 1466,49 Tevergeefs gemaakte kosten 896,92 Tevergeefs gemaakte kosten per jaar 65% x 249,14	161,94		
Risico opbrengst- derving (1 maal per 4 jaar 25%)	Kosten abnormaal jaar 2623,83 75% opbrengst tegen kostprijs 2013,66 Tevergeefs gemaakte kosten 610,17 Tevergeefs gemaakte kosten per jaar 80% 162,71		130,17	
Risico opbrengst- derving (1 maal per 4 jaar 10%)	Kosten abnormaal jaar 2861,66 90% opbrengst tegen kostprijs 2600,94 Tevergeefs gemaakte kosten 260,72 Tevergeefs gemaakte kosten per jaar 100% 66,85			66,85

		in guldens per ha		
		oogst 10 - 24 juni	oogst 24 juni/ 8 juli	oogst 8 - 20 juni
Verlet en diverse werkzaamheden	7 $\frac{1}{2}$ % van 370 uur à f. 1,64 per uur 7 $\frac{1}{2}$ % van 421 uur à f. 1,64 per uur 7 $\frac{1}{2}$ % van 459 uur à f. 1,64 per uur	45,51	51,78	56,46
Vaartijd	2 $\frac{1}{2}$ % van 370 uur à f. 1,64 per uur 2 $\frac{1}{2}$ % van 421 uur à f. 1,64 per uur 2 $\frac{1}{2}$ % van 459 uur à f. 1,64 per uur	15,17	17,26	18,82
Adm. P.T.T. enz.	100/155 x 72 $\frac{1}{2}$ % x 54% x f.150,- 100/155 x 72 $\frac{1}{2}$ % x 60% x f.150,- 100/155 x 72 $\frac{1}{2}$ % x 65% x f.150,-	37,89	42,10	45,60
Rente niet-duurzame produktiemiddelen	2 mnd. à 4% over f.1850,- 2 mnd. à 4% over f.2050,- 2 $\frac{1}{2}$ mnd. à 4% over f.2200,-	12,33	13,67	18,33
Heffing Landbouwschap	1 ha à f. 3,- per ha	3,-	3,-	3,-
		275,84	257,98	209,06
Totale kosten per ha		2606,09	2815,05	2956,78
Kg opbrengst per ha		14.000	21.000	28.000
Kostprijs per 100 kg		18,61	13,41	10,56

HOOFDSTUK III

KOSTPRIJSBEREKENING VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN

Gebied: Broek op Langendijk
Ras: Eersteling

Bedrijfstype: Opengrondsbedrijf, met een beteelbare oppervlakte van 3 ha (4 ha kadastraal), waarvan 1,2 ha vroege aardappelen, 0,2 ha bloembollen en 1,6 ha overige groentegewassen.

Teeltwijze: Verschillende berekeningen zijn opgesteld voor de volgende oogstperiodes:

- a. Oogst van 1 - 11 juni. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een rieten hek ter afscherming van de noorden- en westenwind. Bij deze vroege oogst worden de aardappelen tweemaal met de hand gewied, terwijl geen ziektebestrijding plaats heeft. Daar per bedrijf geen grote oppervlakte vroeg wordt gerooid, kunnen deze aardappelen nog door de vaste arbeidskrachten worden gerooid. Er wordt in het algemeen voor deze aardappelen geen gebruik gemaakt van de neerzetveiling. De kg-opbrengst bedraagt 11 ton per ha. Alleen in deze periode is aangenomen, dat eenmaal per 10 jaar een opbrengstderving van 30% optreedt.
Nateelt van groenekool, stamslabonen, enz.
- b. Oogst van 11 juni - 21 juni. Bij deze teeltwijze wordt geen rieten hek meer gebruikt, er wordt eenmaal met de hand gewied en eenmaal aangeaard met de Colwood. Eenmaal wordt koperoxychloride verspoten. Er is van uitgegaan, dat de helft van de oppervlakte van deze aardappelen in akkoord wordt gerooid à f. 0,03 per kg (inclusief sociale lasten). De kg-opbrengst bedraagt 16½ ton per ha. Nateelt van groenekool, slabonen, enz.
- c. Oogst van 21 juni - 1 juli. Bij deze teeltwijze wordt tweemaal aangeaard, terwijl met de hand slechts bijgewied wordt. Deze aardappelen worden gemiddeld driemaal in de twee jaar met koperoxychloride behandeld. De helft van de oppervlakte wordt in akkoord gerooid, terwijl de opbrengst 22 ton per ha bedraagt. Nateelt van groene kool, slabonen, enz.

Verdeling van de kosten:

1. Samengevoegde kosten van het gehele bedrijf
 - a. De kosten van de grond, het algemene gedeelte van de schuur (60% van de oppervlakte), de schuiten, de pomp, de schoffelmachine en het gereedschap zijn verdeeld op basis van de in

beslag genomen oppervlakte. Het aandeel van de vroege aardappelen met nacultuur bedraagt 40%.

- b. Daar 2/5 van de oppervlakte van de schuur in gebruik is voor het bewaren van het aardappelpootgoed en de bloembollen, zijn de kosten van dit gedeelte voor 40% toegerekend aan de vroege aardappelen en voor 60% aan de bloembollen.

2. Samengevoegde kosten van de teelt van vroege aardappelen en de nateelt.

De kosten van de grond, het algemene gedeelte van de schuur, de schuiten, de pomp, de schoffelmachine en het gereedschap zijn verdeeld in verhouding, tot de belangrijkheid van de gewassen. Gemiddeld over alle oogstperiodes bedraagt het aandeel van de vroege aardappelen 65% van deze kosten. Wij gaan ervan uit, dat van de 120 are vroege aardappelen, er 25 are voor 11 juni en 25 are van 11 - 21 juni worden geoogst, terwijl 25 are van 21 juni - 1 juli als vroege consumptieaardappel wordt geooid. De overige 45 are wordt als pootaardappel geooid.

Op basis van deze indeling wordt de volgende kostenverdeling voor de verschillende oogstperiodes toegepast.

Oogstperiode 1 - 11 juni:	58%	ten laste van de vroege aardappel
	42%	ten laste van de nateelt
Oogstperiode 11 - 21 juni:	62%	ten laste van de vroege aardappel
	38%	ten laste van de nateelt
Oogstperiode 21 juni-1 juli:	65%	ten laste van de vroege aardappel
	35%	ten laste van de nateelt.

De grondbewerking in het voorjaar is geheel ten laste van de vroege aardappelen gebracht, omdat het aandeel, dat de nateelt zou kunnen dragen, gecompenseerd wordt door de grondbewerking na de oogst van de vroege aardappelen.

De kunstmest (12-5-20) is voor 75% ten laste van de vroege aardappelen en voor 25% ten laste van de nateelt gebracht.

Waar nodig, is herleiding van de cijfers per ha geschied door vermenigvuldiging met 10/12.

KOSTPRUJSBEREKENING VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN
Gebied: De Langedijk (Broek op Langendijk)

		in guldens per ha		
		oogst 1 - 11 juni	oogst 11 - 21 juni	oogst 21 juni/ 1 juli
1. Kosten van de grond	Pacht van 4 ha			
	à f. 210,- per ha			
	Onderhoud à f. 120,-/ha			
	netto beteelbaar			
2. Kosten van de schuur Steen, 5 x 10 m Waarde f. 6000,-				
3. Kosten van de schuiten 1 motorschuit van 3 ton 1 schuit van 2 ton 1 roeiboot Waarde f. 4250,-				

		in guldens per ha		
		oogst 1 - 11 juni	oogst 11 - 21 juni	oogst 21 juni/ 1 juli
4. Kosten van de pomp, aangesloten op schuit- motor incl. slangen. Waarde f. 240,-	Afschrijving 8% van f.215,- (pomp)			
	Afschrijving 20% van f.25,- (slang)			
	Rente 4% x 60% x f.235,-			
	Onderhoud			
5. Kosten van de schoffel- machine, 1,3 pk. Waarde f. 960,-	Afschrijving 10%			
	Rente 4% x 60% x f.960,-			
	Onderhoud en verzekering			
6. Kosten van het gereed- schap. Waarde f. 1100,-	Afschrijving			
	Rente 4% x 60% x f.1100,-			
	Verzekering			
7. Kosten van de poter- bakken (200 stuks) Waarde f. 400,-	Afschrijving 5%			
	Rente 4% x 60% x f.400,-			
	Onderhoud en verzekering			
8. Kosten van riet en palen. Waarde f.300,-+f.125,- per ha.	Afschrijving 1/3x f.300,-			
	1/6xf.125,-			
	Rente 4% x 60% x f.425,-			

		in guldens per ha		
		oogst 1 - 11 juni	oogst - 11 - 21 juni	oogst 21 juni/ 1 juli
9. Kosten van bewerking				
Arbeid:				
Kanten spitten	35 uur à f. 1,63 per uur	57,05	57,05	57,05
Opstellen van een riethek	60 uur à f. 1,63 per uur	97,80		
Opruimen van een riethek	28 uur à f. 1,63 per uur	45,64		
Kunstmest strooien	75% x 10 uur à f. 1,63 per uur	12,22	12,22	12,22
Voorbehandeling pootgoed	35 uur à f. 1,63 per uur	57,05	57,05	57,05
Poten	80 uur à f. 1,63 per uur	130,40	130,40	130,40
Overige grondbewerking	8 uur à f. 1,63 per uur	13,04	13,04	13,04
Onkruidbestrijding(hand)	134 uur à f. 1,63 per uur	218,42		
	67 uur à f. 1,63 per uur		109,21	
	30 uur à f. 1,63 per uur			48,90
Aanaarden (schoffelmachine)	15 uur à f. 1,63 per uur		24,45	
	30 uur à f. 1,63 per uur			48,90
Ziektebestrijding	8 uur à f. 1,63 per uur		13,04	
	50% x 40 uur à f. 1,63 per uur			32,60
Oogsten in uurloon	275 uur à f. 1,63 per uur	448,25		
	125 uur à f. 1,63 per uur		203,75	203,75
Oogsten in akkoord	8250 kg à f. 0,03 per kg		247,50	
	11000 kg à f. 0,03 per kg			330,-
Opruimen gewas	15 uur à f. 1,63 per uur	24,45	24,45	24,45
Materialen:				
Mengmeststof 12-5-20	75% x 1400 kg à f. 30,- p. 100 kg	315,-	315,-	315,-
Pootgoed A-gekeurd (bijlage 2b)	2400 kg à f. 12,63 per 100 kg	303,12	303,12	303,12
Koperoxychloride	7 kg à f. 2,30 per kg		16,10	
	50% x 24 kg à f. 2,30 per kg			27,60
Petroleum	30 l à f. 0,19 per l	5,70	5,70	5,70
Benzine	45 l à f. 0,37 per l	16,65	16,65	16,65
Werk door derden:				
Fraisen	1 ha à f. 120,- per ha	120,-	120,-	120,-
		1864,79	1668,73	1746,43
10. Afleveringskosten:				
Transport	37 uur à f. 1,63 per uur	60,31		
" (neerzet)	18 uur à f. 1,63 per uur		29,34	
" "	20 uur à f. 1,63 per uur			32,60
Fusthuur	465 kisten à f. 0,05 per kist	23,25		
	690 kisten à f. 0,05 per kist		34,50	
	910 kisten à f. 0,05 per kist			45,50
Veilingkosten	3 1/2% van f. 3023,72	105,83		
" (neerzet)	5% van f. 2600,32		130,02	
" "	5% van f. 2715,78			135,79
		189,39	193,86	213,89
11. Overige kosten				
Risico opbrengstder- ving (1 x per 10 jaar 30%)	Kosten abnormaal jaar 2915,26 70% opbrengst tegen kostprijs 2080,45 Tevergeefs gemaakte kosten 834,81 Tevergeefs gemaakte kosten per jaar 60% 86,06			
		51,64		

		in guldens per ha		
		oogst 1 - 11 juni	oogst 11 - 21 juni	oogst 21 juni/ 1 juli
Verlet en diverse werkzaamheden	61% van 722 uur à f. 1,63 per uur	76,50		
	61% van 425 uur à f. 1,63 per uur		45,03	
	61% van 385 uur à f. 1,63 per uur			40,79
Vaartijd	10% van 722 uur à f. 1,63 per uur	117,69		
	10% van 425 uur à f. 1,63 per uur		69,28	
	10% van 385 uur à f. 1,63 per uur			62,76
Adm. P.T.T. enz.	10/12 x 40% x 58% x f.200,- 10/12 x 40% x 62% x f.200,- 10/12 x 40% x 65% x f.200,-	38,67	41,33	43,33
Rente niet-duurzame produktiemiddelen	2 mnd. à 4% over f. 2275,- 2 mnd. à 4% over f. 2025,- 2 1/2 mnd. à 4% over f. 2100,-	15,17	13,50	17,50
Heffing Landbouwschap	1 ha à f. 3,- per ha	3,-	3,-	3,-
		302,67	172,14	167,38
Totale kosten per ha		3023,72	2600,32	2715,78
Kg-opbrengst per ha		11.000	16.500	22.000
Kostprijs per 100 kg		27,49	15,76	12,34

HOOFDSTUK IV

KOSTPRIJSBEREKENING VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN

Gebied: 's-Gravenzande e.o.

Ras: Eersteling

Bedrijfstype: Tuinbouwbedrijf met een beteelbare oppervlakte van 2,50 ha (kadastraal 2,80 ha). Op dit bedrijf staan 4 koude druivenkassen, elk van 280 m² en een koud warenhuis van 1000 ramen. Van de oppervlakte opengrond (2 $\frac{1}{2}$ ha) wordt jaarlijks 75 are met vroege consumptieaardappelen met nateelt en 40 are met bloembollen beteeld.

Teeltwijze: Kostprijsberekeningen zijn opgesteld voor de volgende oogstperioden.

- a. Oogst van 1 - 11 juni. Deze vroege teeltwijze geeft meer risico van vorstschade. Dit risico is in de kostprijsberekening verdisconteerd door ervan uit te gaan, dat eenmaal in de zes jaar de opbrengst 60% lager zou zijn dan normaal, wanneer in dat jaar de aardappelen in dezelfde periode zouden worden geoogst. De opbrengst bedraagt 12 $\frac{1}{2}$ ton. Nateelt van stamslabonen.
- b. Oogst van 11 - 21 juni. Het risico van oogstderving is bij deze teeltwijze gesteld op eenmaal in de zes jaar een opbrengstderving van 40%. De opbrengst bedraagt 21 ton. Nateelt van stamslabonen.
- c. Oogst van 21 juni - 1 juli. Het risico van opbrengstderving is bij deze teeltwijze gesteld op eenmaal in de zes jaar een opbrengstderving van 15%. De opbrengst bedraagt 27 ton en de nateelt eveneens stamslabonen.

Verdeling van de kosten

1. Samengevoegde kosten van het gehele bedrijf

- a. De kosten van de grond zijn verdeeld in verhouding tot de beteelde oppervlakte. Voor de vroege aardappelen met nacultuur betekent dit $\frac{75}{250} \times 100 = 30\%$ van de totale kosten van de grond.
- b. De kosten van de schuur, het gereedschap en de algemene kosten zijn verdeeld op basis van de normale arbeidsbehoefte. 27 $\frac{1}{2}\%$ van deze kosten komen ten laste van de vroege aardappelen met nacultuur van stambonen.

2. Samengevoegde kosten van de teelt van vroege aardappelen en de nateelt van stambonen

- a. De kosten van de grond, de schuur, het gereedschap, de grondbewerking, de organische bemesting en de algemene kosten zijn verdeeld in verhouding tot de belangrijkheid van de gewassen.

Oogstperiode 1 - 11 juni: 65% ten laste van de vroege aardappelen

35% ten laste van de stambonen

Oogstperiode 11 - 21 juni: 70% ten laste van de vroege aardappelen

30% ten laste van de stambonen

Oogstperiode 21 juni-1 juli: 75% ten laste van de vroege aardappelen

25% ten laste van de stambonen

- b. De kosten van de kunstmest zijn verdeeld op basis van de mate, waarin deze mest de gewassen ten goede komt.

80% ten laste van de vroege aardappel

20% ten laste van de stambonen

Waar nodig, is herleiding van de cijfers per ha geschied door vermenigvuldiging met de factor 100/75.

KOSTPRIJSBEREKENING VROEGE CONSUMPTIEAARDAPPELEN
Gebied: 's-Gravenzande e.o.

		In guldens per ha		
		oogst 1 - 11 juni	oogst 11 - 21 juni	oogst 21 juni/ 1 juli
1. Kosten van de grond. Waarde f. 8000,- per ha	Rente 4% van 2,8 ha à f. 8000,-/ha			
	896,-			
	Grond- en polderlasten à f. 90,-/ha			
	252,-			
	Onderhoud à f. 70,-/ha netto beteelbaar			
	175,-			
	1323,-			
	Aandeel vroege aardappel 100/75 x 30% x 65%	343,98		
	Aandeel vroege aardappel 100/75 x 30% x 70%		370,44	
	Aandeel vroege aardappel 100/75 x 30% x 75%			396,90
2. Kosten van de schuur Steen, 5 x 10 m. Waarde f. 4300,-	Afschrijving 2%			
	86,-			
	Rente 4% x 60% x f. 4300,-			
	103,20			
	Onderhoud			
	25,-			
	Grondlasten en verzekering			
	13,60			
	227,80			
	Aandeel vroege aardappel 100/75 x 27½% x 65%	54,29		
3. Kosten van het gereedschap. Waarde f. 1500,-	Aandeel vroege aardappel 100/75 x 27½% x 70%		58,47	
	Aandeel vroege aardappel 100/75 x 27½% x 75%			62,65
	Afschrijving en onderhoud			
	225,-			
	Rente 4% x 60% x f. 1500,-			
	36,-			
	Verzekering			
	3,-			
	264,-			
	Aandeel vroege aardappel 100/75 x 27½% x 65% x f. 264,-	62,92		
4. Kosten van bewerking Arbeid: Kanten spitten	Aandeel vroege aardappel 100/75 x 27½% x 70% x f. 264,-		67,76	
	Aandeel vroege aardappel 100/75 x 27½% x 75% x f. 264,-			72,60
	65% x 25 uur à f. 1,64 per uur	26,65		
	70% x 25 uur à f. 1,64 per uur		28,70	
	75% x 25 uur à f. 1,64 per uur			30,75
	Organische mest vervoeren en spreiden			
	65% x 110 uur à f. 1,64 per uur	117,26		
	70% x 110 uur à f. 1,64 per uur		126,28	
	75% x 110 uur à f. 1,64 per uur			135,30

		In guldens per ha		
		oogst 1 - 11 juni	oogst 11 - 21 juni	oogst 21 juni/ 1 juli
Kunstmest strooien	80% x 15 uur à f. 1,64 per uur	19,68	19,68	19,68
Eggen (2 x)	35 uur à f. 1,64 per uur	57,40	57,40	57,40
Stro poten (1 x 2 jaar)	$\frac{1}{2}$ x 85 uur à f. 1,64 per uur	69,70	69,70	69,70
Gieren (1 x 2 jaar)	$\frac{1}{2}$ x 40 uur à f. 1,64 per uur	32,80	32,80	32,80
Aardappelen snijden	23 uur à f. 1,64 per uur	37,72	37,72	37,72
Gaten steken	38 uur à f. 1,64 per uur	62,32	62,32	62,32
Poten	76 uur à f. 1,64 per uur	124,64	124,64	124,64
Onkruidbestrijding	140 uur à f. 1,64 per uur	229,60	229,60	229,60
Oogsten (akkoordwerk)	1 ha à f. 875,-	875,-	875,-	875,-
Wegen en helpen opladen	25 uur à f. 1,64 per uur	41,-		
	42 uur à f. 1,64 per uur		68,88	
	54 uur à f. 1,64 per uur			88,56
Opruimen gewas	25 uur à f. 1,64 per uur	41,-	41,-	41,-
Materialen:				
Rotte mest (1 maal per vier jaar)	65% x $\frac{1}{4}$ x 60 ton à f.16,50p.ton	160,88		
	70% x $\frac{1}{4}$ x 60 ton à f.16,50p.ton		173,25	
	75% x $\frac{1}{4}$ x 60 ton à f.16,50p.ton			185,62
Pootstro (1 x 2 jaar)	$\frac{1}{2}$ x 40 bos à f. 1,- per bos	20,-	20,-	20,-
Gier (1 x 2 jaar)	$\frac{1}{2}$ x 15 ton à f. 10,50 per ton	78,75	78,75	78,75
Kunstmest (12-10-18)	80% x 1400 kg à f.31,- p.100 kg	347,20	347,20	347,20
Pootaardappelen (A-gekeurd, voor- gekiemd)	2333 kg drielingen à f. 37,- per 100 kg 863,21 1167 kg snijaardappelen à f.28,40 per 100 kg 331,43	1194,64	1194,64	1194,64
Ploegen (werk door derden)	65% x f.210,- per ha 70% x f.210,- per ha 75% x f.210,- per ha	136,50	147,-	157,50
		3672,74	3734,56	3788,18
5.Afleveringskosten:				
Transport	12 $\frac{1}{2}$ ton à f.0,56 per 100 kg 21 ton à f. 0,56 per 100 kg 27 ton à f. 0,56 per 100 kg	70,-	117,60	151,20
Fusthuur	525 kisten à f.0,02 p.kist v.25kg 870 kisten à f.0,02 p.kist v.25kg 1110 kisten à f.0,02 p.kist v.25kg	10,50	17,40	22,20
Veilingkosten	4,4% van f.4821,55 4,4% van f.4934,32 4,4% van f.4956,49	212,15	217,11	218,09
		292,63	352,11	391,49
6.Overige kosten:				
Risico opbrengstder- ving (1 maal per 6 jaar 60%)	Kosten abnormaal jaar 4362,90 40% opbrengst tegen kostprijs 1815,40 Tevergeefs gemaakte kosten 2547,50 Tevergeefs gemaakte kosten per jaar 60% x 471,76	283,06		
Risico opbrengstder- ving (1 maal per 6 jaar 40%)	Kosten abnormaal jaar 4557,94 60% opbrengst tegen kostprijs 2820,80 Tevergeefs gemaakte kosten 1739,68 Tevergeefs gemaakte kosten per jaar 75% x 310,66		233,-	
Risico opbrengstder- ving (1 maal per 6 jaar 15%)	Kosten abnormaal jaar 4783,65 85% opbrengst tegen kostprijs 4116,02 Tevergeefs gemaakte kosten 667,62 Tevergeefs gemaakte kosten per jaar 100% x 114,12			114,12

		In guldens per ha		
		oogst 1 - 11 juni	oogst 11 - 21 juni	oogst 21 juni/ 1 juli
Verlet en diverse werkzaamheden	4% van 522 uur à f.1,64 per uur 4% van 546 uur à f.1,64 per uur 4% van 566 uur à f.1,64 per uur	34,24	35,82	37,13
Adm. P.T.T. enz.	100/75 x 27½% x 65% x f.200,- 100/75 x 27½% x 70% x f.200,- 100/75 x 27½% x 75% x f.200,-	47,67	51,33	55,-
Rente niet-duurzame produktiemiddelen	2 mnd. à 4% over f. 4050,- 2 mnd. à 4% over f. 4175,- 2½ mnd. à 4% over f. 4250,-	27,-	27,83	35,42
Heffing Landbouwschap	1 ha à f. 3,- per ha	3,-	3,-	3,-
		394,97	350,98	244,67
Totale kosten per ha		4821,55	4934,32	4956,49
Kg-opbrengst per ha		12.500	21.000	27.000
Kostprijs per 100 kg		38,57	23,50	18,36

BEREKENING GEMIDDELD UURLOON 1955 - 1956

A. Gebied De Streek

Loon volwaardige vaste arbeider, 23 jaar e.o. volgens
C.A.O.-1955-1956
Diplomatoeslag

f. 59,50
2,50

Vakantietoeslag $1/52 \times f. 62,-$

f. 62,-
1,19

Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering
 $1,1\%$ van f. 63,19 - f. 1,50

f. 63,19
0,68
f. 63,87

Sociale lasten:

Land- en tuinbouwongevallenwet 1,0 %
Ziektewet 2,0 %
Ziekenfondsbesluit 2,1 %
Kinderbijslagwet 5,5 %
Vereveningsheffing 4,0 %
Kort verzuim en aanvullend
ziekengeld 1,75%
Wachtgeld en werkloosheids-
verzekering 1,1 %

$17,45\%$ van

f. 63,87 - f. 1,50

f. 10,88

Invaliditeitswet

0,60

Pensioenpremie

1,50

f. 12,98

f. 76,85

Aantal uren per jaar, verminderd met
feest- en vakantiedagen

2442 uur

Gemiddeld uurloon $\frac{52}{2442} \times f. 76,-$, afgerond

f. 1,64

B. Gebied De Langendijk

Loon incl. sociale lasten als De Streek

f. 76,85

Aantal uren per jaar, verminderd met
feest- en vakantiedagen

2447 uur

Gemiddeld uurloon $\frac{52}{2447} \times f. 76,85$, afgerond

f. 1,63

C. Gebied 's-Gravenzande

Loon volwaardige vaste arbeider 23 jaar e.o. volgens		
C.A.O. 1955-1956		f. 60,-
Diplomatoeslag		<u>2,25</u>
		f. 62,25
Vakantietoeslag $1/52 \times f. 62,25$		<u>1,20</u>
		f. 63,45
Wachtgeld en werkloosheidsverzekering		
1,1% van f. 63,45 - f. 1,50		<u>0,68</u>
		f. 64,13
Sociale lasten 17,45% van		
f. 64,13 - f. 1,50	f. 10,93	
Invaliditeitswet	0,60	
Pensioenpremie	<u>1,50</u>	
		<u>13,03</u>
		<u>f. 77,16</u>
Aantal uren per jaar, verminderd met		
feest- en vakantiedagen		2442 uur
Gemiddeld uurloon $\frac{52}{2442} \times f. 77,16$, afgerond		<u>f. 1,64</u>

KOSTPRIJSBEREKENING ZELFGEWONNEN POOTGOED
Gebied: De Streek

In de Streek is het regel, dat de tuinder zijn benodigd pootgoed zelf teelt. Jaarlijks koopt hij een kleine hoeveelheid S-gekeurd pootgoed. Hiervan teelt hij in twee jaar E-gekeurd pootgoed, dat wordt gebruikt voor de teelt van vroege aardappelen, welke voor de handel zijn bestemd. Als kosten voor dit E-gekeurd pootgoed is de kostprijs aangehouden. Deze kostprijs is in deze bijlage berekend. Hiertoe is uitgegaan van een zelfde teeltwijze als die van vroege consumptieaardappelen, oogstperiode 24 juni - 8 juli. Als extra kosten zijn de kosten van het keuren en sorteren in rekening gebracht. Tevens zijn correcties ten aanzien van de kosten van het pootgoed en de oogstkosten uitgevoerd. Niet opgenomen zijn de kosten van de voorbehandeling van het pootgoed in het eerste jaar (35 uur) en de afleveringskosten.

KOSTENBEREKENING ZELFGEWONNEN POOTGOED
Gebied: De Streek

		In gld. per ha
<u>1e jaar</u>		
Kosten duurzame produktie- middelen, zie 2e periode consumptieaardappelen. Kosten v.d. sorteermachine (waarde f. 700,-)	Afschrijving 5% Rente 4% x 60% x f. 700,- Onderhoud en verzekering Aandeel 100/155 x	f. 35,- 16,80 16,40 f. 68,20
		636,70
<u>Bewerkingskosten:</u>		
Arbeid excl. oogsten en poterbehandeling	201 uur à f. 1,64 per uur	f. 329,64
Keuren	50 uur à f. 1,64 per uur	82,-
Oogsten 50% in uurloon	150 uur à f. 1,64 per uur	246,-
50% in akkoordloon	$\frac{1}{2}$ ha à f. 650,- per ha	325,-
Sorteren	56 uur à f. 1,64 per uur	91,84
		1074,48
Materialen, zie 2e periode consumptieaardappelen Pootgoed (S-goed) Werk door derden, fraisen	2000 kg à f. 0,34 per kg 60% x f. 140,-	f. 374,32 680,- 84,-
		1138,32
<u>Overige kosten:</u>		
Adm. P.T.T.	100/155 x $72\frac{1}{2}$ x 60% x f. 150,-	f. 42,10
Heffing Landbouwschap	1 ha à f. 3,- per ha	3,-
Verlet en algemene werkzaamheden	$7\frac{1}{2}$ % van 457 uur à f. 1,64 per uur	56,21
Vaaruren	$2\frac{1}{2}$ % van 457 uur à f. 1,64 per uur	18,74
Rente niet-duurzame produktiemiddelen	6 mnd. à 4% over f. 2325,-	46,50
		166,35
Totale kosten per ha		3060,05
Opbrengst per ha		21 ton
Kostprijs per 100 kg		14,57

		In gld. per ha
<u>2e jaar</u>		
Kosten duurzame produktie- middelen (zie 1e jaar)		680,70
<u>Bewerkingskosten:</u>		
Arbeid (excl. oogsten)	236 uur à f. 1,64 per uur	f. 387,04
Keuren	50 uur à f. 1,64 per uur	82,-
Oogsten 50% uurloon	150 uur à f. 1,64 per uur.	246,-
50% akkoordloon	$\frac{1}{2}$ ha à f. 650,-	325,-
Sorteren	56 uur à f. 1,64	91,84
		1131,88
<u>Materialen:</u>		
zie 1e jaar		f. 374,32
Pootgoed	2000 kg à f. 14,57 per 100 kg	291,40
Fraisen	60% x f. 140,-	84,-
		749,72
		1881,60
<u>Overige kosten:</u>		
Adm. P.T.T. enz.	100/155 x 72 $\frac{1}{2}$ % x 60% x f. 150,-	f. 42,10
Heffing Landbouwschap	1 ha à f. 3,- per ha	3,-
Verlet en algemene werkzaamheden	7 $\frac{1}{2}$ % van 492 uur à f. 1,64 per uur	60,52
Vaaruren	2 $\frac{1}{2}$ % van 492 uur à f. 1,64 per uur	20,17
Kosten niet-duurzame produktiemiddelen	6 mnd. à 4% over f. 2000,-	40,-
		165,79
Totale kosten per ha		2728,09
Opbrengst per ha		21 ton
Kostprijs per 100 kg		12,99

KOSTPRIJSBEREKENING ZELFGEWONNEN POOTGOED
Gebied: De Langendijk

In de Langendijk is het regel, dat de tuinder zijn benodigde hoeveelheid pootgoed zelf teelt. Jaarlijks koopt hij een kleine hoeveelheid SE-gekeurd pootgoed. Hiervan teelt hij in twee jaar A-gekeurd pootgoed, dat wordt gebruikt voor de teelt van vroege aardappelen, welke voor de verkoop zijn bestemd. In de kostprijsberekening is als kosten voor dit A-gekeurd pootgoed de kostprijs, zoals deze is berekend in deze bijlage, aangehouden. Hiertoe is uitgegaan van een zelfde teeltwijze als die van vroege consumptie-aardappelen, oogstperiode 21 juni tot 1 juli. Als extra kosten zijn de kosten van het keuren en sorteren in rekening gebracht, tevens zijn correcties ten aanzien van de kosten van het pootgoed en de oogstkosten uitgevoerd. Dit laatste was nodig in verband met de hogere kg-opbrengst, die bij de teelt van pootaardappelen is aangehouden.

Niet opgenomen zijn de kosten van de voorbehandeling van het pootgoed in het eerste jaar (35 uur) en de afleveringskosten.

KOSTENBEREKENING ZELFGEWONNEN POOTGOED
Gebied: De Langendijk

		In. gld. per ha
<u>1e jaar</u>		
Kosten duurzame produktie- middelen, zie 3e periode consumptieaardappelen		588,08
Kosten van de sorteer- machine (waarde f.700,-)	Afschrijving 5% Rente 4% x 60% x f.700,- Onderhoud en verzekering	f. 35,- 16,80 16,40
	Aandeel 10/12 x	f. 68,20
<u>Bewerkingskosten:</u>		
Arbeid (excl. oogsten en poterbehandeling) zie 3e periode oogsten 50% uurloon 50% akkoordloon	205½ uur à f. 1,63 per uur 125 uur à f. 1,63 per uur 11000 kg à f. 0,03 per kg 52 uur à f. 1,63 per uur	f.334,96 203,75 330,- 84,76
Sorteren		953,47
Materialen/diensten van derden, zie 3e periode consumptieaardappelen		f.484,95
Pootgoed (SE)	2400 kg à f. 0,30 per kg	720,-
Keuren	1 ha à f. 100,-	100,-
		1304,95
		2258,42

			In gld. per ha
<u>Overige kosten:</u>			
Adm. P.T.T. enz.	10/12 x 40% x 65% x f.200,-	f. 43,33	
Heffing Landbouwschap	1 ha à f. 3,-	3,-	
Verlet en algemene werkzaamheden	6 1/2% van 382 uur à f.1,63 per uur	40,47	
Vaaruren	10% van 382 uur à f.1,63 per uur	62,63	
Rente niet-duurzame produktiemiddelen	6 mnd. à 4% over f. 2400,-	48,-	197,43
Kosten per ha			3100,76
Opbrengst per ha			22 ton
Kostprijs per 100 kg			14,09
<u>2e jaar</u>			
Kosten duurzame produktiemiddelen (zie 1e jaar)			644,91
<u>Bewerkingskosten:</u>			
Arbeid (excl. oogsten)	240 1/2 uur à f. 1,63 per uur	f.392,01	
Oogsten 50% uurloon	125 uur à f. 1,63 per uur	203,75	
50% akkoordloon	11000 kg à f. 0,03 per uur	330,-	
Sorteren	52 uur à f. 1,63 per uur	84,76	1010,52
Materialen/diensten van derden, zie 3e periode consumptieaardappelen		f.484,95	
Pootgoed	2400 kg à f. 14,09 per 100 kg	338,16	
Keurloon	1 ha à f. 100,-	100,-	923,11
			1933,63
<u>Overige kosten:</u>			
Adm. P.T.T. enz.	10/12 x 40% x 65% x f.200,-	f. 43,33	
Heffing Landbouwschap	1 ha à f. 3,-	3,-	
Verlet en algemene werkzaamheden	6 1/2% van 418 uur à f.1,63 per uur	44,29	
Vaaruren	10% van 418 uur à f.1,63 per uur	68,13	
Rente niet duurzame produktiemiddelen	6 mnd. à 4% over f. 2100,-	42,-	200,75
Totaal kosten per ha			2779,29
Opbrengst per ha			22 ton
Kostprijs per 100 kg			12,63